



Zdjęcie dzięki uprzejmości:

# Rozporządzenie w sprawie taksonomii i akwakultury w UE

**Czerwiec 2021 - (AAC 2021-09)**



Komitet Doradczy ds. Akwakultury (ang. Aquaculture Advisory Council, AAC) z wdzięcznością uznaje wsparcie finansowe otrzymane od UE.

Niniejszy artykuł omawia rozważania i zalecenia Komitetu Doradczego ds. Akwakultury (AAC) dotyczące Planu działania Komisji Europejskiej w sprawie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego zgodnie z rozporządzeniem w sprawie taksonomii.

## **Kontekst**

Jednym z celów Traktatu o Unii Europejskiej (UE) jest stworzenie rynku wewnętrznego działającego na rzecz zrównoważonego rozwoju Europy, opartego m.in. na zrównoważonym wzroście gospodarczym, wysokim poziomie ochrony i poprawie jakości środowiska naturalnego.

Przyjmując w 2015 r. Porozumienie paryskie oraz Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, Unia Europejska obrała drogę bardziej zrównoważonego rozwoju naszej planety i gospodarki. UE promuje taki rozwój, który zaspokaja potrzeby obecnych i przyszłych pokoleń, jednocześnie otwierając nowe możliwości zatrudnienia i inwestycyjne oraz zapewniając wzrost gospodarczy. Ponieważ coraz częściej stajemy w obliczu konsekwencji wyczerpywania się zasobów naturalnych i zmian klimatycznych, potrzebne są działania pozwalające dostosować politykę publiczną do nowej rzeczywistości. System finansowy ma tu do odegrania kluczową rolę.

Pod koniec 2016 r. Komisja Europejska powołała grupę ekspertów wysokiego szczebla ds. zrównoważonego finansowania. W styczniu 2018 r. grupa ta opublikowała raport końcowy, w którym przedstawiono kompleksową wizję w postaci Planu działania<sup>1</sup> dla UE dotyczącego budowania strategii zrównoważonego finansowania. Rieczony Plan działania obejmuje cały łańcuch inwestycyjny i argumentuje, że zrównoważone finansowanie dotyczy dwóch pilnych imperatywów: po pierwsze, poprawy wkładu finansów w zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu rozwój poprzez finansowanie długoterminowych potrzeb społeczeństwa, a po drugie wzmocnienie stabilności finansowej poprzez uwzględnienie kwestii środowiskowych i społecznych oraz czynników zarządzania w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych.

Poprzez „zrównoważone finanse” Komisja Europejska odnosi się do procesu należytego uwzględniania aspektów środowiskowych i społecznych przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych, co prowadzi do zwiększenia inwestycji w długoterminowe i zrównoważone działania. Mówiąc dokładniej, względy środowiskowe odnoszą się do łagodzenia i adaptacji do zmian klimatycznych, a także do innych zagrożeń środowiskowych.

---

<sup>1</sup> KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY EUROPEJSKIEJ, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW. Plan działania: finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego. COM(2018) 97 final. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0097&from=en>

Plan działania na rzecz finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego ma na celu przekierowanie przepływów kapitałowych na zrównoważone inwestycje w celu zapewnienia zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, zarządzania ryzykiem finansowym wynikającym z wyczerpywania się zasobów naturalnych, zmian klimatycznych, degradacji środowiska i kwestii społecznych oraz wspieranie transparentności i długoterminowego charakteru działalności finansowej i gospodarczej.

Komisja Europejska wierzy, że przekierowanie przepływów kapitałowych w kierunku bardziej zrównoważonej działalności gospodarczej musi opierać się na jednakowym rozumieniu pojęcia zrównoważonego rozwoju. Ujednolicony system klasyfikacji UE („Taksonomia”) powinien zapewniać jasność co do tego, które działania można uznać za zrównoważone środowiskowo, co pomoże inwestorom i przedsiębiorstwom w podejmowaniu świadomych decyzji inwestycyjnych dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej.

Obecnie najważniejszym i najpilniejszym działaniem Planu działania jest ustanowienie wytycznych dotyczących działań kwalifikujących się jako przyczyniające się do łagodzenia i adaptacji do zmian klimatycznych oraz celów środowiskowych i społecznych, aby pomóc w zwiększaniu świadomości inwestorów. Oczekuje się, że Taksonomia dostarczy szczegółowych informacji na temat odpowiednich sektorów i działań, w oparciu o kryteria kwalifikacji, progę i wskaźniki. Jest to niezbędny krok w drodze do wspierania przepływu kapitału do zrównoważonych sektorów wymagających finansowania.

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 (Rozporządzenie w sprawie taksonomii) wyznacza drogę do wypracowania kryteriów pozwalających określić, czy działalność gospodarcza kwalifikuje się jako zrównoważona środowiskowo. Pozwoli to ustalić, w jakim stopniu sama inwestycja jest zrównoważona środowiskowo. Rzeczne rozporządzenie ma zastosowanie do środków przyjętych przez państwa członkowskie lub UE, które określają wymogi dla uczestników rynku finansowego lub emitentów w odniesieniu do produktów finansowych lub obligacji korporacyjnych udostępnianych jako zrównoważone środowiskowo, uczestników rynku finansowego udostępniających produkty finansowe oraz przedsiębiorstw, które podlegają obowiązkowi publikacji oświadczenia na temat informacji niefinansowych.

Cele środowiskowe określone w Rozporządzeniu w sprawie taksonomii to łagodzenie zmian klimatycznych i przystosowanie się do nich, zrównoważone użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola oraz ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

Rozporządzenie w sprawie taksonomii zaleca utworzenie wielostronnej Platformy ds. Zrównoważonego Finansowania, która ma doradzać Komisji w zakresie opracowywania, analizy i przeglądu technicznych kryteriów kwalifikacji.

## **Rozważania**

AAC zgadza się z Komisją Europejską, że zrównoważony rozwój oraz przejście na niskoemisyjną, bardziej zasobooszczędną gospodarkę o obiegu zamkniętym to elementy o kluczowym znaczeniu dla zapewnienia długoterminowej konkurencyjności gospodarki UE.

Popieramy również pogląd, że finansowanie stanowi wsparcie dla gospodarki dzięki zapewnianiu środków przeznaczonych na działalność gospodarczą, a docelowo na rzecz tworzenia miejsc pracy i stymulowania wzrostu gospodarczego.

AAC podkreśla, że decyzje inwestycyjne są zazwyczaj podejmowane w oparciu o szereg czynników, jednak nierzadko kwestie środowiskowe i społeczne nie są w nich wystarczająco brane pod uwagę, gdyż ryzyko, które się z nimi wiąże, materializuje się zazwyczaj w dłuższym horyzoncie czasowym.

AAC zgadza się również, że przekształcenie gospodarki europejskiej w bardziej zielony i odporny system o obiegu zamkniętym nie tylko zmniejszy ślad środowiskowy pochodzących z działalności produkcyjnej Unii Europejskiej i przyczyni się do eliminacji istniejących nierówności. Poprawi ono także konkurencyjność dzięki zwiększeniu wydajności procesów produkcji i zmniejszeniu kosztów dostępu do zasobów oraz kosztów zarządzania nimi.

Głównym celem związanym z akwakulturą określonym w Rozporządzeniu w sprawie taksonomii jest zrównoważone użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich. Zgodnie z Taksonomią, działalność gospodarcza kwalifikuje się jako przyczyniająca się w znacznym stopniu do zrównoważonego użytkowania i ochrony zasobów wodnych i morskich, jeżeli działalność ta albo znacząco przyczynia się do osiągnięcia dobrego stanu środowiskowego zbiorników wodnych, albo zapobiega pogorszeniu się już osiągniętego dobrego stanu wód.

Zwracamy uwagę, że do dnia 31 grudnia 2021 r. Komisja przyjmie akt delegowany odnoszący się do technicznych kryteriów kwalifikacji dotyczących zrównoważonego użytkowania i ochrony zasobów wodnych i morskich, aby zapewnić jego stosowanie od dnia 1 stycznia 2023 r.

## Zalecenia AAC dla Komisji Europejskiej

### 1. Należy ustanowić techniczne kryteria kwalifikacji dla akwakultury

Zważywszy, że Taksonomia przekieruje przepływy kapitału w kierunku działań i projektów zrównoważonych pod względem środowiskowym, AAC podkreśla, że zrównoważona akwakultura może przyczynić się do odpowiedzialnego użytkowania i ochrony zasobów wodnych w dodatku do wkładu w walkę ze zmianami klimatycznymi i tworzenie gospodarki o obiegu zamkniętym.

AAC zwraca uwagę, że w wielu przypadkach rozwój akwakultury w UE i Europejskim Obszarze Gospodarczym wymaga czerpania z rynków finansowych i inwestycji.

Dlatego też AAC wzywa Komisję Europejską do ustanowienia technicznych kryteriów kwalifikacji dla akwakultury w ramach Taksonomii.

### 2. Udział ekspertów w dziedzinie akwakultury w Platformie ds. Zrównoważonego Finansowania

AAC podkreśla znaczenie udziału ekspertów w dziedzinie akwakultury w wielostronnej Platformie ds. Zrównoważonego Finansowania w celu zapewnienia adekwatności technicznych kryteriów kwalifikacji, które zostaną ustalone dla zrównoważonej akwakultury.

### 3. Taksonomia powinna wykorzystywać obecnie stosowane kryteria zrównoważonej akwakultury

AAC rozumie złożoność i wysoce techniczny charakter opracowania systemu klasyfikacji dla Taksonomii. W tym sensie tworzenie od podstaw technicznych kryteriów kwalifikacji w celu zdefiniowania działań zrównoważonych środowiskowo dla każdego europejskiego przemysłu jest misją stanowiącą poważne wyzwanie. W przypadku akwakultury konieczne będzie rozważenie różnych gatunków, systemów produkcji i warunków lokalizacji.

AAC wskazuje, że przygotowano już znaczące, cenne prace w celu ustalenia kryteriów zrównoważonej akwakultury.

AAC zaleca Komisji wykorzystanie już dostępnych prac dotyczących zrównoważonej środowiskowo akwakultury i niepowielanie wcześniej podjętych wysiłków.

#### 4. Taksonomia powinna odpowiadać obowiązującemu prawodawstwu sektorowemu UE

Wydaje się, że Taksonomia nie uwzględnia aktualnych, odpowiednich przepisów i wytycznych UE dotyczących efektywności środowiskowej.

AAC podkreśla, że UE już teraz określa warunki dla zrównoważonej środowiskowo akwakultury poprzez ustawodawstwo, takie jak Ramowa dyrektywa wodna, Dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej, Wspólna polityka rybołówstwa i Dyrektywa w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

#### 5. Nieprzewidziane konsekwencje wyłączenia akwakultury z technicznych kryteriów kwalifikacji

AAC rozumie, że Taksonomia koncentruje się na działaniach gospodarczych, które najbardziej zagrażają jej celom środowiskowym. Wyłączenie akwakultury z pierwszych aktów delegowanych w sprawie technicznych kryteriów kwalifikacji klasyfikacji taksonomicznej oznacza, że Komisja Europejska nie uważa akwakultury za działalność sprzeczną ze środowiskiem. Jest to błędne założenie.

Poza bezpośrednimi zobowiązaniami prawnymi wynikającymi z wszelkich regulacji UE, każda regulacja ma zawsze aspekt społeczny i edukacyjny, który ma wpływ na reputację poszczególnych sektorów. W tym sensie istnieje duże prawdopodobieństwo, że europejscy obywatele założą, że jeśli działalność gospodarcza nie została uwzględniona w klasyfikacji Taksonomii dotyczącej działalności zrównoważonej środowiskowo, to nie jest ona zrównoważona. Jest to błędne przesłanie i może być szkodliwe dla sektorów o dobrych wynikach środowiskowych.

AAC wzywa Komisję do opracowania technicznych kryteriów kwalifikacji dla wszystkich rodzajów działalności gospodarczej i podkreśla, że dążenie do ich ustanowienia w przyszłości nie jest wystarczające. AAC podkreśla także, że obciążenie Komisji pracą, a także nowe priorytety, które z pewnością się pojawią, mogą sprawić, że klasyfikacja Taksonomii pozostanie nieukończona i nie zostanie w niej uwzględnionych wiele działań.

AAC zdecydowanie zaleca, aby Komisja Europejska jasno określała w każdym akcie delegowanym dotyczącym kryteriów kwalifikacji powody, dla których niektóre rodzaje działalności gospodarczej zostały uwzględnione, a inne nie.

#### 6. Powiązanie Taksonomii z Funduszem UE Nowej Generacji

W lipcu 2020 r. Rada Europejska ustaliła ogromny fundusz naprawczy w wysokości 750 miliardów euro, nazwany Funduszami UE Nowej Generacji [Next Generation EU Funds], aby wesprzeć państwa członkowskie dotknięte pandemią COVID-19.

AAC zaleca Komisji Europejskiej i państwom członkowskim powiązanie wykorzystania tego funduszu z kryteriami środowiskowymi określonymi w Taksonomii.



**Komitet Doradczy ds. Akwakultury (AAC)**

Rue de l'Industrie 11, 1000 Bruksela, Belgia

Tel.: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: [secretariat@aac-europe.org](mailto:secretariat@aac-europe.org)

Twitter: @aac\_europe

[www.aac-europe.org](http://www.aac-europe.org)